

Hvaler og delfiner fra Thy og Vester Hanherred

Hvalstrandinger langs den jyske Skagerrakkyst er ikke noget særsyn. De allerfleste fund er af marsvin, men gennem tiden er der her, ud over marsvinet, konstateret otte andre hvalarter. Fra tiden før 1981, da man iværksatte et systematisk hvalstrandingsnetværk i Danmark, mangler der fortsat mange brikker i puslespillet. Langt fra alle fund er indrapporteret og mange indrapporterede fund er fortsat ufuldstændige. Her gives en oversigt over fundene og samtidig en opfordring til alle, der kan bidrage med hidtil ukendte oplysninger, om at indsende dem.

Når man taler om hvaler og delfiner, tænker man ikke umiddelbart på havet omkring Danmark. Men især når det drejer sig om Skagerrak og det nordvestlige hjørne af Jylland, er der imidlertid god grund til at regne med andre hvalarter end marsvin. Dette farvand udgør i forvejen en del af tre hvalarters naturlige udbredelsesområde: delfinarten hvidnæse, spækhuggeren og den mindste af bardehvalerne vågehvalen. Men herudover skyldes den store hvalmangfoldighed, at dette havområde via den op til 800 m dybe Norske Rende (fig. 1) er i direkte forbindelse med det åbne ocean og de hvalarter, der lever her, men til tider svømmer ind i Skagerrak: hvidskæving, grindehval, almindelig næbhval, døgling og kaskelot.

Siden 1981 har man i Danmark haft det erklærede mål at registrere og om muligt indsamle alle *ikke-marsvin* til videnskabelige formål. Før 1981 var der ikke nogen systematisk registrering, og der er derfor mange huller i vores viden. Helt givet er det, at heller ikke denne oversigt kan være fyldestgørende, og at der er hidtil ukendte strandinger eller detaljer fra kendte hvalstrandinger (f.eks. en tilforladelig artsbestemmelse på en tidligere ubestemt hval)

at opdage. Mange »store marsvin« har med sikkerhed ikke været marsvin, men hvidnæser eller andre delfiner. »Grinde-

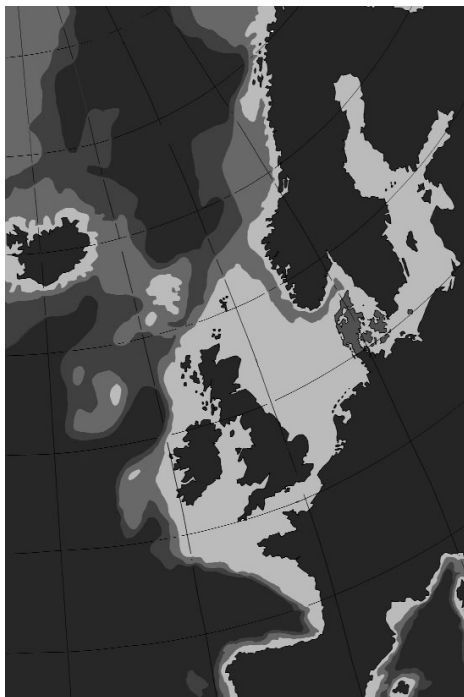

Fig. 1. Nordatlanten. Norske Rende ses som en oceanisk »finger«, der bringer mange hvalarter fra det åbne hav tæt på Thys og Hanherreds kyster. Grafik: Niels Knudsen, Fiskeri- og Søfartsmuseet i Esbjerg.

hval« betyder ikke nødvendigvis arten grindehval, men kan være hvilken som helst mindre tandhval. Hvidnæsen har nok altid været så almindelig, at man ikke har anset det for nødvendigt at indberette fundet. Hertil kommer så, at der først i de seneste år med Fiskeri- og Søfartsmuseet i Esbjerg og Zoologisk Museum i København har været en »udfarende kraft«, der rykkede ud til hvalstrandingerne.

I dag indsamles og registreres havpattedyrene efter en særlig beredskabsplan udarbejdet af Skov- og Naturstyrelsen i samarbejde med de to museer. Med »folkeprojektet« *Fokus på Hvaler i Danmark* er det meningen at indsamle ny og gammel viden om danske hvalstrandinge. Det lokale ansvar for hvalstranding ligger hos Statskovdistriktet, i dette tilfælde hhv. hos Thy og Hanherred statsskovdistrikter.

Hvidnæsen – sen »opdagelse« i Thy

Hvidnæsen er de danske farvandes almindelige delfin. Arten blev først videnskabeligt beskrevet og navngivet så sent som i 1846 (fig. 2). At arten med stor sandsynlighed yngler i den danske del af Nordsøen er mindre kendt. Strandinge af hvidnæsen har sandsynligvis altid været temmelig hyppige ved Thys og Hanherreds kyster, men der skulle gå over 80 år, inden man kunne dokumentere arten herfra:

Den 5. februar 1933 skriver fisker Martin Simonsen, Rær, til overretssagfører Billeskov-Jansen i Thisted, at han dagen før har nedlagt en *springer*, der levende strandede ved Febbersted. Billeskov-Jansen, tidligere elev fra kostskolen Herlufsholm på Sydsjælland, satte sig straks i forbindelse med skolens biologilektor Ferdi-

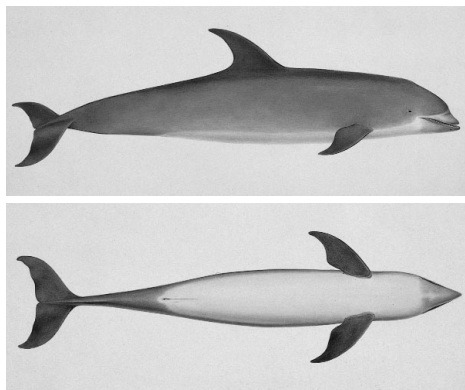

Fig. 2. Hvidnæsen blev først videnskabeligt beskrevet i 1846. C. Thornams billede viser det første danske individ, sandsynligvis fra Agger Tange, som hvalforskeren D. F. Eschricht ville beskrive som en ny delfinart. Arten havde dog allerede samme år fået sit videnskabelige navn af englenderen E. J. Gray.

nand, der bestemmer dyret til hvidnæse (*Lagenorhynchus albirostris*). Kraniet og en luffe af dette dyr blev siden overladt til Magister Magnus Degerbøl på Zoologisk Museum i København, hvor det stadig findes.

Zoologisk Museum anså sig egentlig selv for »velforsynet« med skeletter af den ret almindelige hvidnæse og gjorde derfor ikke nogen særlig indsats for at øge antallet i sin samling. Den lave prioritering fra museets side, der også skyldtes økonomiske begrænsninger, førte derfor sandsynligvis hurtigt til, at indrapporteringer af hvidnæser helt udeblev. Det har heller ikke gavnet indsamlingen af hvidnæser, at der i det vidt udbredte værk *Danmarks Dyreverden* fra 1972 står, at marsvinet kan blive op til 3 m langt, ikke som fakta er små 2 m. Mange hvidnæser er helt klart blevet ignoreret, alene fordi man anså dem for at være »store marsvin«, og dem kærede man sig jo slet ikke om, i hvert fald kunne de altid skaffes.

Først 55 år senere i 1988 – nu med en ændret indsamlingsstrategi – får Zoologisk Museum endnu en hvidnæse fra Thy til sin hvalsamling. Der findes godt nok et tidligere hvidnæsefund i litteraturen, men dyret fra Madsbøl fra den 30.12.1949 har måttet slettes som hvidnæsefund, da det viste sig at være en lidt større hval, der omtales

længere nede. Hele 21 af de 22 anerkendte hvidnæsefund eller over 95 % er således blevet registreret blot inden for de sidste 14 år. Dette viser helt klart, at der skal et velfungerende strandingsnetværk til, for at skaffe sig viden om mere almindelige arter som hvidnæsen.

Liste over hvidnæsefund fra Thy og Vester Hanherred

Fundnr.	Dato	Lokalitet	Længde	Køn
1	04. 02. 1933	Febbersted	3 m	Ikke oplyst
2	18. 08. 1988	Klitmøller	269 cm	Han
3	Sommer 1990	Vigsø Bugt	Ikke oplyst	Ikke oplyst
4	29. 07. 1991	Klitmøller	230 cm	Hun
5	14. 05. 1992	Stenbjerg	218 cm	Hun
6	18. 03. 1993	Hanstholm	182,5 cm	Hun
7	28. 01. 1994	Vigsø	239 cm	Hun
8	21. 06. 1996	Klitmøller	227 cm	Hun
9	06. 07. 1996	Vorupør	290 cm	Han
10	04. 07. 1998	Klitmøller	280 cm	Han
11	30.11. 1999	Vangså Thy	224 cm	Han
12	21. 06. 2000	Vigsø	267 cm	Han
13	21. 06. 2000	Lild Strand	215 cm	Hun
14	12. 06. 2001	Hanstholm	224 cm	Han
15	26. 05. 2001	Lodbjerg Fyr	2,5 m	Hun
16	05. 07. 2001	Bulbjerg	220 cm	Han
17	07. 08. 2001	Saltum Strand	??? cm	?
18	30. 01. 2002	Febbersted	270 cm	Han
19	30. 01. 2002	Febbersted	272 cm	Han
20	30. 01. 2002	Vigsø	279 cm	Han
21	22. 06. 2002	Saltum Strand	235 cm	Han
22	02. 07. 2002	Grønhøj Strand	210 cm	Hun
23	03. 07. 2002	Klitmøller	234 cm	Han
24	12. 07. 2002	Agger Tange Høfde 91	2,5 m	?
25	13. 07. 2002	Lyngby Strand	219 cm	?
26	15. 07. 2002	Agger Tange Høfde 89	210 cm	?

Hvidskævingen – hvidnæsens oceaniske fætter

Så sent som den 21.4.1992 blev hvidskævingen (*Lagenorhynchus acutus*) for første og hidtil eneste gang dokumenteret på Thys kyst (fig. 3). Det skete ved Klitmøller. Der var tale om en 10 årig ikke kønsmoden han, der må antages at være kommet væk fra sin flok og til sidst er gået til grunde.

Modsat hvidnæsen, der lever langs kontinentalshelfen, er hvidskævingen en ægte oceanisk art, der ret sjældent har vist sig i danske farvande. Den blev opdaget her i landet første gang i 1942, da en flok på over 70 dyr dukkede op i Isefjorden og Roskilde Fjord. Efter strandingsnetværkets start er hvidskævingen kun registreret tre gange i Danmark; ud over fundet fra Klitmøller, i 1998 fra Harbøre og 1988 fra Fanø.

»Delfiner« af ubestemt art

Der er flere meldinger om uspecificerede delfiner fra Thy i Zoologisk Museums hvalarkiv.

I december 1948 strandede to delfiner ved Hanstholm. Vi ved ikke, om det var hvidnæser, hvidskævinger eller måske en helt anden delfinart.

I slutningen af december 1949 var der stort påstyr i landet, idet der i det danske vadehav mellem Fanø og Manø var strandet hele fem kaskelotter. En sjette hval blev rapporteret fra Lild strand. Det var nu ikke en kaskelot. Efterhånden blev den »meget store hval« omtalt som en »mindre hval« og til sidst som 4,5 m-hval. Indtil for nylig var den »skrumpet« yderligere, idet den blev opført som hvidnæse i strandingslisterne. Men der har nok været tale om en lidt større tandhval, måske en grindehval.

I december 1963 blev der fundet en uspecificeret delfin ved Klitmøller og sammesteds atter en »delfin« i juli 1971. Ved

Fig. 3 Hvidskævingen fra 1992 er det hidtil eneste dokumenterede fund fra Thy. Foto: Ole Høegh Post, Zoologisk Museum.

Hjardemål blev der fundet en »delfin« den 3.11.1974 og ved Lild Strand en den 27.8.1990. Måske var det alt sammen hvidnæser. Men vi ved det ikke. Kun yderligere oplysninger eller billeder kan afklare dette.

Grindehvalen – den færøske forbindelse

Den 13.3.1936 strandede en stor flok grindehvaler (*Globicephala melas*) i Vigsøbugten, 12 ved Vigsø, 4 ud for Harboslette, 50 på Madsbøl strand ud for Hjardemål klitplantage og ihvertfald 4 ved Lild strand. Herudover drev der yderligere to grindehvaler iland ved Klitmøller (fig. 4-7). Med minimum 72 dyr er det den største massestranding i danmarkshistorien, og hændelsen blev selvfølgelig flittigt refereret i både lokale og landsdækkende aviser.

Berlingske Tidende skriver herom den 15.3.:

Hen paa Eftermiddagen kom en ung Mand gaaende langs Strandkanten ved Harbo. Pludselig saa han noget mørkt skvulpe i Strandkanten. Han løb derhen og blev overrasket ved at finde fire store Grindehvaler, der bogstaveligt talt var strandet i Havstokken.

Han tilkaldte straks Assistance fra Beboerne og Fiskerne, og ved Hjælp af Heste og Reb blev de store Dyr trukket op paa Land.

De største af Hvalerne maalte 6 Meter i Længden og 1½ Meter i Bredden.

Ved Viksø Strand drev ikke færre end 12 Grindehvaler i Land, og ved Madsbøl Strand var Fangsten 50 Grindehvaler.

De største hvaler kunne først trækkes i land dagen efter. Nogle hvaler var stadig levende og baskede faretruende med halen. Et enkelt dyr lavede endda en hulning på en meters dybde.

Imens havde rygtet om hvalstrandingen spredt sig og foranlediget en regulær hvalfart med deltagelse af 600 biler og 10.000

Fig. 4. Grindehvaler fra massestrandingen i 1936 trukket op med hestekærre. Foto: Lokalhistorisk Arkiv for Thisted Kommune.

Fig. 5. Petrus på grindehvalen efter en cykeltur fra Skovsted ved Hillerslev til Vigsø. Foto venligst stillet til rådighed af fru Emma Nielsen.

mennesker. Nogle mennesker cyklede til hvalerne. Der eksisterer et væld af billeder fra denne store begivenhed

Der havde også meldt sig en del Liebhaber. Flere zoologiske haver i Jylland søgte at sikre sig fine eksemplarer til præpare-

Fig. 6. Postkort med strandede grindehvaler fra Klitmøller. Lokalhistorisk Arkiv for Thisted Kommune.

Fig. 7. Lokale honoratiøres på en grindehval strandet ved Lild. Foto: Lokalhistsorik Arkiv for Frøstrup og Omegn.

ring og en privat samler fra København ønskede at erhverve det største eksemplar. Fire eller fem hvaler drev ud igen.

Hvalerne skulle oprindeligt sælges til Norge, men transportomkostningerne var for dyre. Dyrene blev derfor afhændet til Destruktionanstalten Robert Olsen i Nykøbing S. Det anslogedes at dreje sig om 80 t hvaler til en pris af 11.000 kr.

Desværre ved vi kun meget lidt om denne grindefloks sammensætning. Men vi kan gå ud fra, at den har haft den for arten sædvanlige sammensætning med dyr af begge køn, bygget op omkring flere generationer af beslægtede hunner. Det største dyr var 625 cm langt og antageligt en han, men der var også næsten nyfødte unger på under 2 m iblandt. Et helt skelet og et kranium af to store hunner haves i dag på Zoologisk Museum. Om det er alt, der er bevaret i hele kongeriget, vides ikke.

Spækhuggeren – havets ulv

Spækhuggeren (*Orcinus orca*) ses jævnligt i Skagerrak. Adskillige gang er enkelte dyr eller flokke vandret ind i Limfjorden eller igennem den. Derfor kan det egentligt undre, at der er så relativt få fund af denne hvalart fra thykysten. Svaret kunne selvfølgelig være at spækhuggeren er »kystvant« og derfor ikke strander så hyppigt.

Den tyske naturforsker Heck fandt i sommeren 1891 et 6 m langt dyr ved Skagerrakkysten. Vi kender ikke den nøjagtige lokalitet, men det kunne godt dreje sig om Thys nordkyst.

Den 29.4.1940 strandede en spækhugger ved Lild strand. Vi kender ikke særlig meget til den, da den kun findes angivet på det strandingskort, som er vist i Poul Bondesens nu klassiske værk *Danmark fanger hvaler*. En gennemgang af de samtidige

Fig. 8. En spækhugger, der strandede ved Hjørdemål i 1972, slæbes væk. Zoologisk Museums Arkiv.

aviser giver yderligere oplysningen, at det var en 3,5 m lang *grindehval*, der med stort tab blev solgt i Esbjerg fiskeriauktion: for sølle 2 kroner.

Fra slutningen af juni 1972 foreligger der endnu et fund fra Hjørdemål. Denne gang en 6 m hanspækhugger. Hvalen kom i aviserne, men den blev ikke indsamlet (fig. 8).

Almindelig næbhval – almindelig blandt ualmindelige

I 1880 mislykkedes det for Zoologisk Museum at skaffe sig skelettet af den første almindelig næbhval (*Mesoplodon bidens*) fra dansk kyst. Sandsynligvis har dette været

medvirkende til, at man fra 1885 bad redningsvæsenet om at rapportere alle større indstrandede havdyr, så man hurtigst muligt kunne træffe beslutning om en erhvervelse eller ej.

Den 22. december 1899 telegraferede opsynsmand Jensen, Klitmøller, følgende beskeder til Zoologisk Museum:

9:47 Formiddag
Et større Havdyr 15 Fod lang er inddreven her.

3:50 Eftermiddag
For Havdyret er Strandfogeden budt til Forevisning 50 Kr. Som forventes betalt tilligemed Omkostnin-

ger fra Strandingstedet og videre. Svar udbedes omgaaende.

Museets svar herpå:

Ønsker at vide, hvad Slags Dyr, inden Bestemmelse kan tages.

8:30 Aften
Efter al Sandsynlighed er det en Næbhval, som har 1 Fod langt Næb. Farve som poleret Ibenholt med vandret kløftet Hale.

På Zoologisk Museum noteres følgende:
Museet køber Dyret. Bedes afsendt snarest.

Den 23.12. 1899 telegraferer strandfoged P. Chr. Odder til museet

0:40 Eftermiddag:
Hvalen afgaaet herfra imorges tidlig

I det nye år skriver strandfogeden mere udførligt til museet og oplyser, at hvalen

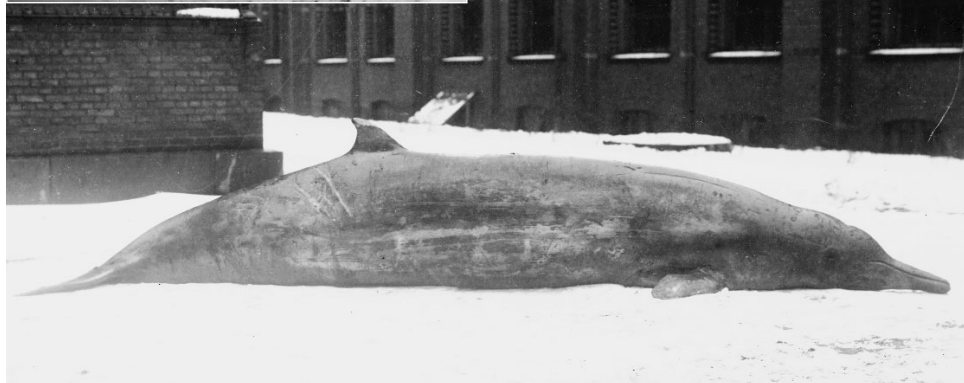

Fig. 9. Almindelig Næbhval fotograferet i det gamle Zoologiske Museums gård. Foto: Zoologisk Museums Arkiv.

blev fundet strandet den 20. december. Og denne gang kom museet en impressario i forkøbet, der ville vise hvalen frem for penge og turnere med den.

Hvalen ankom til Zoologisk Museum lige efter jul og blev indført i tilvækstjournalen den 28. december 1899 efter en grundig opmåling og undersøgelse. Den blev også fotograferet (fig. 9).

Døglingen – endnu en sjælden gæst

Døglingen (*Hyperoodon ampullatus*) hører også til de oceaniske næbhvaler. Et hidtil upubliceret fund af denne art blev opdaget ved gennemgangen af lektor Magnus Degerbøls korrespondance. Den 9. 2. 1942 takker Degerbøl magister Esben Ditlevsen for de tilsendte knogler af en strandet hval fra Klitmøller, som blev bestemt til døgling. Dyrets længde blev ud fra knoglerne bestemt til ca 3,5 m, hvilket svarer til en nyfødt unge. Knoglerne findes ikke længere på Zoologisk Museum og er måske sendt tilbage til finderens.

Så vi kender desværre endnu ikke den præcise dato for denne stranding og heller ikke, hvilke dramatiske omstændigheder der førte til ungens stranding. Der må yderligere oplysninger til.

Kaskelotter – kæmpehvalerne på vildfart

Der er dokumenteret to strandinger af kaskelot (*Physeter macrocephalus*) på Thys kyst.

Den første fandt sted ved Hvidbjerg nær Vestervig. I Zoologisk Museums arkiv findes en farveplanche (fig. 10) med følgende tekst:

*En Cachelot strandet en Miil fra Vester-
vig in Januarii 1757. 26 allen lang. 28
alen i Omkreds over det Tykkeste, eller 9
al: in Diameter. Havde 50 Tænder neden i
Munden, men oven i Huller alleene deri-
mod. Halen sad paa Tvers og var 7 allen.
A Wand-Hul. B Membrum Virile 1 1/2 al. C.
En liden Finne. Af samme Fisks Hierne
faaes den beste Sperma Cetø.*

Planchens vej til København har været snørklet. Den har været i konkylieforsker H. H. Becks besiddelse og er efter dennes død i 1863 overgået til dennes yngre kollega, Rudolph Bergh, der sendte den videre til professor D. F. Eschricht i København, som imidlertid også var død i 1863, hvorfor korrespondancen overgik til Eschrichts kollega på Zoologisk Museum, J. Th. Reinhardt.

Der gives yderligere oplysninger om denne kaskelot i Peder Moldrups *Forsøg til en Beskrivelse over Vestervig Kloster*, der findes i Det Kongelige Biblioteks håndskriftssamling med lokalitetsangivelsen Hvidbjerg. Her findes ligeledes en tegning af dyret, skåret over samme læst med følgende tekst:

*Cachelotten er en art af Hval-fiske som
strande for Hvidbjerg Strand sidst i Janu-
ari. 27 allen lang og 28 allen bred. A:
1757.*

På tegningen er følgende angivet: *Luft-
hul-Neder-Munden 5 all. lang med 50
Tænder -Tungen Membrum 2 all. lang - 8
allen bred*

*I Aaret 1757 den 26 January indstran-
dede en Cachelotte (Confer Johan Ander-
søns efterretninger om Jylland og Grøn-
land pag. 214 et seqv.), som er en Art*

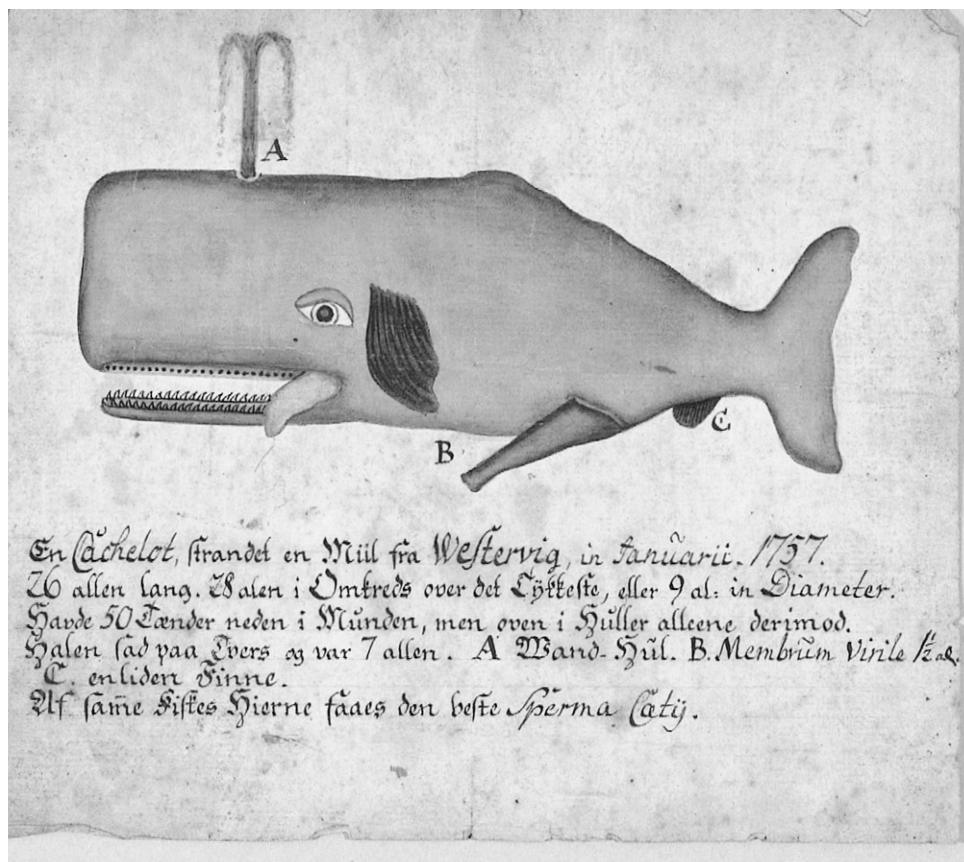

Fig. 10. Kaskelotstranding fra Vestervig 1757. Zoologisk Museums Arkiv.

Hval-Fiske, sortglinsende af Farve, denne Fisk var en Han af sin Art, i Længden 27 allen og 28 allen i Tykkelsen. Af Hovedet alleene øste vi mere end 12 Oxe-hoveder Sperma Catij eller Hvalrav. Fisken var endnu varm, da den kom i Land, følgelig nyligen død.

Der er altså tale om en stranding den 26. januar af en frisk hankaskelot af en 16 m længde. Spermacetiudbyttet på mere end 12 oksehoveder, eller ca. 2800 liter, tyder på at man fik samlet en ret betragtelig del af dette værdifulde smøremiddel.

Det er i øvrigt ret så tydeligt, at man i begge tilfælde brugte John Andersons kaskelottegning af en ved Eiderstedt i Slesvig i 1738 indstrandet kaskelot som skabelon. Der er ikke helt overensstemmelse mellem de to angivelser: Skema øverst næste side.

Det andet fund kendes mindre godt og fandt sted i 1767. Adresseavisen i København skriver herom under Thisted den 15. april:

For nogen Tiid siden er paa de jyske Kyster i Thisted Tolddistrikt indlandet og

	Becks tegning	Peder Moldrups tegning
Længde	26 alen	27 alen
Bredde/omkreds	28 alen	28 alen
Underkæbelængde	—	5 alen
Diameter	9 alen	—
Penislængde	1½ alen	2 alen
Halebredde	7 alen	8 alen

ved Søens Magt paa Stranden opdreven en stor død Fisk af det slags, som kaldes Caskelotter. I samme Egn og ongefæhr paa lige Aaret Tid, indlandede en død Fisk af samme Art for 10 Aar siden.

Hverken den nøjagtige lokalitet eller dyrets længde er således kendt. Strandingstidspunktet har ikke været april måned, men snarere januar eller starten af februar.

Vågehvalen – mindst og hyppigst blandt nordatlantiske bardehvaler

At det i 1885 iværksatte kontaktnet bar frugt, vidner følgende to indrapporterede strandinger af vågehval (*Balaenoptera acutorostrata*) om.

Den 30. 11. 1893 kl. 12:10 eftermiddag telegraferede postmester Bendixen, Vester-

vig, til Zoologisk Museum:

En Hval 30 Fod lang mindst 10 tyk ind-drevet inat Hvidbjerg Vestenaa nordre Strand noget opløst; sælges ved Auction snarest.

For Forbjerger Th Sørensen, Agger.

Kl. 12:50 eftermiddag samme dag skriver Herredsfoged Jansen til museet:

Skal den strandede Hval stilles til Disposition for Museet? Telegrafsvaret udbedes.

Museumsinspektør Chr. Lütken svarer, at dersom hvalen kan stilles til disposition, skal den overlades til strandfogeden, der vil sørge for at få den afspækket.

Lütken instruerer skriftligt forbjergeren Niels Chr. Jensen Snæver, hvordan hvalen skal råskeletaltes. Strandingssedet ligger 3 mil (næsten 23 km) fra nærmeste station i Bedsted. De første 7-8 km af transporten var meget besværlige, da de gik gennem klitten. Skelettet afgår den 4. januar med tog fra Bedsted station til København, sandsynligvis ad thybanen og videre over

REGNING

Udbetalt for Afpakning.....	15 Kr.
For at kjøre Skeletet fra Stranden og til Stationen, 2 Vogne á 10 Kr	20 Kr.
For at paa og aflæsse den og indpakke den i Jernbanevogn	6 Kr.
For et Præsenning 2 gange tjæret som Stationsforstanderen forlangte at jeg skulde levere at ilaa aner Vogne hvilket Regning hermed følger	28 Kr. 15 Øre

Ialt 69 Kr 15 Øre

Fig. 11. Vågehvalen strandet ved Stenbjerg, Thy, den 5. 7. 1981. Som en meget sjælden ting blev der fundet to fostre hos denne over 9 m lange hun. Lokalhistorisk Arkiv for Thisted Kommune.

Viborg, Langå, Århus og Fredericia. Til transporten skulle der indkøbes en presenning, der, som det fremgår nedenfor, var temmelig dyr. Regning foregående side.

Den 8. 1. 1894 indføres skelettet i Zoologisk Museums tilvækstjournal.

Allerede den 9. oktober 1895 kl 9.00 formiddag meddeles Zoologisk Museum en ny vågehval, denne gang fra Lodbjerg:

En Hval 13 alen lang er inddrevet $\frac{3}{4}$ Miil nord for Agger.

Postmester Bendixen fra Vestervig har skrevet et brev med yderligere oplysninger.

Zoologisk Museum vælger denne gang kun at indsamle lufferne af vågehvalen.

Siden 1895 er der været følgende fund eller fangster af vågehval stort set samme sted og tidspunkt på året:

03.06.1937	Madsbøl Strand. Køn og længde ikke kendt
05.07.1981	Stenbjerg, Thy. En hun på ca. 9,5 m. (fig. 11).
19.07.1988	Hanstholm. Køn og længde ikke kendt
18.07.1996	Klitmøller. En hun på ca. 9,5 m

31.07.1997 Hanstholm. Køn og længde
ikke kendt

Store uidentificerede hvaler

Peder Moldrup nævner i sit *Forsøg til en Beskrivelse over Vestervig Kloster* også en stranding af en anden hval, efter alt at dømme en større bardehval fra den 23. oktober 1759, ligeledes ved Hvidbjerg Strand. Om dette dyr vides kun, at trannet blev afkogt, men ingen genstande synes at være blevet bevaret.

En anden større hval blev fundet den 19.5.1961 ved Hanstholm.

Afrunding

Det er helt givet, at denne oversigt er forældet ved sin udgivelse. Dels er der sandsynligvis mange »gamle« fund, der er blevet overset, og dels strander der jo fortsat hvaler på kysten. De fremtidige strandinger er der taget vare på, mens opdagelsen af gamle fund kræver en del arbejde og flid. Nogle kan findes ved systematisk at gennemgå aviser og billedarkiver, mens andre vil ligge hos private, måske som gamle sorthvid-billeder. Der skal hermed udgå en opfordring til alle, der måtte ligge inde med oplysninger om hvalfund, der ikke er nævnt her eller supplerende oplysninger til allerede kendte fund om at indberette dem.